

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 196/03-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. októbra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. R. P., bytom P., zastúpeného advokátkou JUDr. E. R. - H., N., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní sp. zn. 21 Nc 135/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. R. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 2. mája 2003 doručené podanie Mgr. R. P. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom P., zastúpeného advokátkou JUDr. E. R. - H., N., označené ako «Sťažnosť proti porušovaniu práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj príslušných ustanovení „Deklarácie práv dieťaťa“ vyhlásenej rezolúciou Valného zhromaždenia OSN č. 1386 zo dňa 20. 11. 1959». Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ ním namieta prieťahy v konaní Okresného súdu v Žiline (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 21 Nc 135/00 vo veci starostlivosti o mal.

S. P., v ktorom rodičia maloletého od roku 2000 postupne podávali okresnému súdu návrhy na zverenie do výchovy, určenie výživného a úpravu styku s maloletým. Podľa tvrdení sťažovateľa: «Do dnešného dňa súd vo veci nerozhodol napriek tomu, že mal niekoľko znaleckých posudkov... Podľa mojej mienky mne a môjmu synovi je upierané základné ústavné právo a to právo na súdnu a inú právnu ochranu zakotvené v čl. 48 ods. 2, v ktorom sa hovorí: „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“».

Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„Právo Mgr. R. P., rod. P., na prerokovanie bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nečinnosťou Okresného súdu v Žiline v konaní č. k. 21 Nc 135/00, bolo porušené.

V snahe zamedziť prípadnej ujme, ktorá by mohla byť spôsobená najmä maloletému synovi S. tým, že by zostalo v platnosti predbežné opatrenie Okresnému súdu v Žiline pod sp. zn. 21 Nc 135/00, žiadam, aby ústavný súd nariadil Okresnému súdu v Žiline, že je povinný zdržať sa vykonávania tohto právoplatného rozhodnutia až do rozhodnutia o mojej ústavnej sťažnosti.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a s účinnosťou od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto

predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Osobitne sa zamerlal na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03), resp. že „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 131/03).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd z predloženej sťažnosti a jej príloh, ako aj z informácie Okresného súdu v Žiline podanej vo veci sp. zn. 21 Nc 135/00 listom sp. zn. Spr 3505/03 zo 16. septembra 2003 zistil, že ide o konanie o úpravu práv a povinností rodičov k mal. S. P. Vo veci bolo rodičmi maloletého od júna 2000 podaných na tento súd viacero návrhov, protinávrhov a opakovaných návrhov, s ktorými sa súd musel postupne vysporiadať. Ako matka, tak aj otec maloletého podali na súd návrhy na úpravu práv a povinností k maloletému, ktoré následne vzali späť, ale zároveň obaja podali návrhy na vydanie predbežného opatrenia na úpravu práv a povinností k maloletému.

V súčasnosti je táto zásadná otázka záujmu dieťaťa riešená iba predbežným opatrením, ktoré pretrváva do súčasnosti (a navyše sa v praxi nerealizuje), keďže vo veci samej doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

Ústavný súd preto skúmal, či doterajšie konanie okresného súdu signalizuje možnosť zbytočných prietahov zapríčinených buď jeho nečinnosťou, resp. jeho neefektívnym postupom, a došiel k záveru, že tomu tak nie je. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že súd sa

na návrh sťažovateľa musel opakovane zaoberať rozhodovaním o procesných otázkach, vyriešenie ktorých zabralo v súhrne viac ako jeden rok konania. Úkony súdu v danom období preto nesmerovali k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej. Išlo o obdobie od 14. februára 2001 do 29. mája 2001, keď Okresný súd v Žiline uznesením sp. zn. 21 Nc 135/2000 z 27. februára 2001 na návrh sťažovateľa preniesol príslušnosť na konanie vo veci na Okresný súd v Poprade. Krajský súd v Žiline následne uznesením sp. zn. 6 Co 976/01 z 29. mája 2001 zrušil uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom období konal vo veci opätovne Okresný súd v Žiline, vydal predbežné opatrenie sp. zn. 21 Nc 135/2000 z 10. septembra 2001 o zverení mal. S. do výchovy matky.

Následne a v čase, keď súd už zabezpečoval nevyhnutné podklady pre rozhodnutie vo veci samej (prešetrovanie pomerov, zisťovanie príjmov rodičov), uplatnil sťažovateľ námietku zaujatosti ako sudcov Okresného súdu v Žiline, tak aj Krajského súdu v Žiline. Obdobie od 28. novembra 2002 do 18. júla 2003, v ktorom súdy zhromaždili vyjadrenia sudcov a vec predložili na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý o námietkach rozhodol tak, že sudcovia nie sú vylúčení z konania, predstavuje ďalších 7 mesiacov.

Po vyriešení otázky zaujatosti sudcov okresného súdu sťažovateľ 30. júla 2003 podal opätovne návrh na prenesenie miestnej príslušnosti na konanie z Okresného súdu v Žiline na Okresný súd v Poprade, v dôsledku čoho súd v súčasnom období prešetruje skutočnosti rozhodujúce pre určenie jeho príslušnosti. Z podnetu sťažovateľa tak opätovne dochádza iba k riešeniu procesných otázok, čo súdu bráni sústredenému postupu vo veci samej. Zohľadňujúc predmet konania je v záujme maloletého dieťaťa, aby súd rozhodol čo najskôr a trvalo vyriešil zabezpečenie jeho výchovy a výživy, pričom otázka, ktorý súd ako príslušný tak urobí, nemá podľa ústavného súdu pre vec zásadný význam.

Zohľadňujúc predmet konania, jeho právnu a faktickú zložitosť, doterajší postup súdu a predovšetkým správanie účastníka konania (sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom) ústavný súd konštatuje, že tento postup nesignalizuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorá by odôvodňovala prijatie

jeho sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu preto odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2003